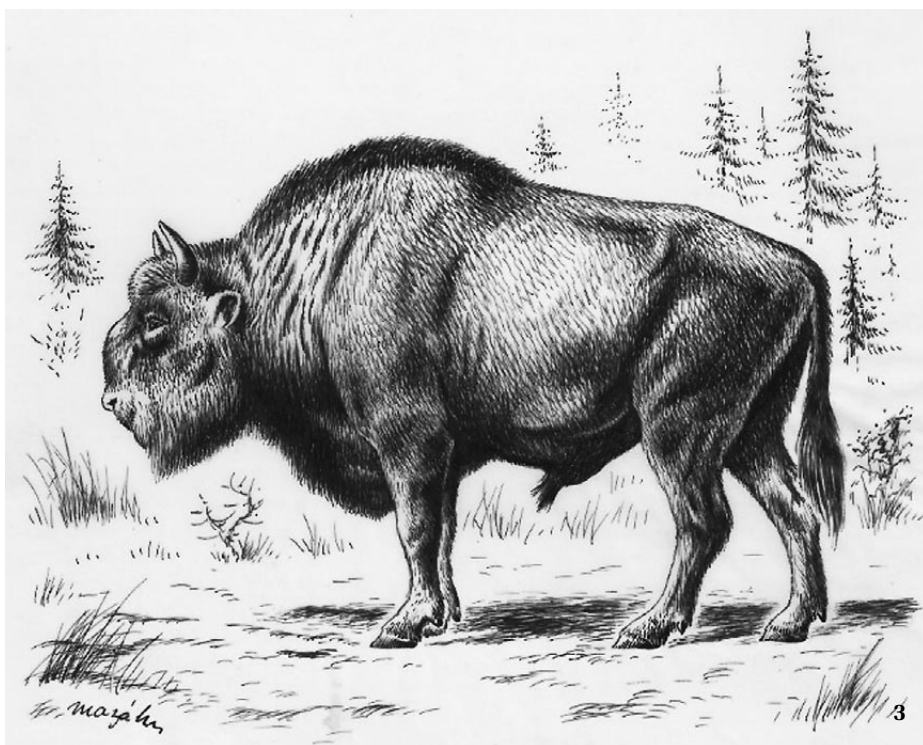

zahrnující vedle odborných článků různých kvalifikační práce, populárně-naučné texty, katalogy výstav, knihy a překlady, jakožto i recenze a referáty. Je-li u poslední položky pořadové číslo 204., pak je bibliografie důkazem mimořádné pracovitosti a odborných vědomostí.

Zároveň je třeba zdůraznit, že velké zajetí a časové vytížení prokázali i autoři recenzovaného titulu. Podařilo se jim sestavit vpravdě monumentální dílo, které nemá v naší zoologické literatuře obdoby. Kromě svědectví o mnohostranných aktivitách V. Mazáka může být inspirací do budoucna, neboť podobnou monografii by si jistě zasloužila i řada dalších našich zoologů. K vysoké úrovni knihy (katalogu) přispívá její grafické a knihařské zpracování (členitá přehledná sazba, křídový papír, pevná vazba aj.), takže zájemcům o zoologii, ilustrační tvorbu i osobnost jmenovaného ji lze plně doporučit.

**Národní zemědělské muzeum,
Praha 2025, 412 str.
Publikaci můžete zakoupit v prodejnách muzea (<https://www.nzm.cz>).
Doporučená cena 890 Kč**

Martina Lázničková-Galetová

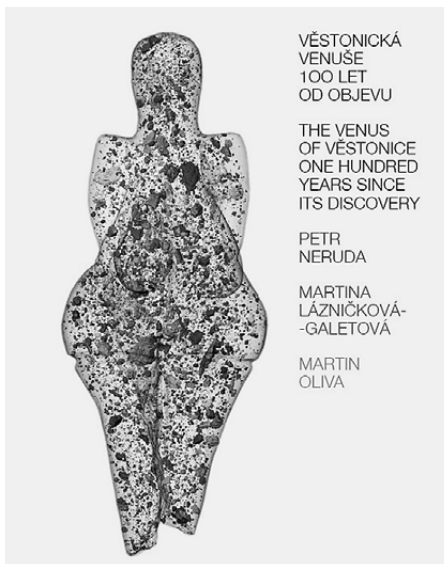
Věstonická venuše, 100 let od objevu

Monografie o nejstarší keramické sošce na světě – Věstonické venuši – byla vydána v rámci oslav Venuše 100, sto let od jejího objevu v r. 1925 k výstavě v Moravském zemském muzeu. Shromažďuje údaje o Věstonické venuši, od historie objevu přes popis, historii zkoumání až po nejnovější výzkum jejího složení pomocí průmyslového tomografu. Jsou také představeny další fragmenty, které se jí podobají tvarem, znázorněnými detaily nebo velikostí, a ostatní lidské plastiky z Dolních Věstonic. Věstonická venuše je zasazena do kontextu stejných „starých“ venuší nalezených v okolních zemích. Jedna část se také věnuje historii a aféře kolem druhé Věstonické venuše. Rozsáhlá kapitola Druhý život venuše je výsledkem zkoumání, co se s originálem dělo od doby jeho objevu, ale také popisuje venuši jako zdroj inspirace v literatuře, filmu, divadle, výtvarném umění a designu. Zároveň jde o katalog stejnojmenné výstavy v Archeoparku Pavlov a na zámku v Mikulově (Regionální muzeum Mikulov). Knihu doplňují vybrané fotografie Venuše od etablovaných fotografů.

**Moravské zemské muzeum, Brno 2025,
224 str., lze objednat v e-shopu muzea
(www.mzm.cz). Cena 380 Kč a dopravné**

Konference Venuše 100

Mezinárodní vědecká konference Venuše 100 se konala 16.–17. září 2025 v Moravském zemském muzeu v Brně. Byla zahájena na výstavě originálu Věstonické venuše v sále Karla Valocha. Petr Neruda uvítal účastníky a prezentoval nejnovější výsled-

ky studia pod průmyslovým tomografem v příspěvku Vesmír uvnitř Věstonické venuše. Jiří Svoboda představil její „sestry“ a vyjádřil se k jejich interpretacím. Paul Pettit, Sam Hirst a Bob Kentridge z Velké Británie promluvili o využití vizuálních psychologických metod k pochopení Venuše z Dolních Věstonic a dalších figurek venuší. Kontext, z něhož pochází Věstonická venuše a ze kterého se zrodila její ikoničnost a materiálové a společenské dějiny pavlovských keramických figurek, připomněly Rebecca Farbsteinová z Velké Británie a Aprill Nowellowá z Austrálie. Příspěvky dalších vědců se týkaly ostatních venuší, např. Nicolas Conard z Německa: Jak objev

aurignackých ženských figurek z Hohle Fels změnil náš pohled na nejstarší paleolitické umění. Lubomíra Kaminská ze Slovenska představila Slovenskou venuši z Moravan nad Váhom. K autorství těchto plastik se vyjadřovala Margaretta Mussiová z Itálie v přednášce Umělkyně stojící za figurkami: tradice a kreativita v ženské obraznosti gravettienů. K genderovým reprezentacím a hypotézám v paleolitickém umění přispěla Claudine Cohenová z Francie a k proměnám archeologických interpretací a veřejného vnímání paleolitických ženských figurek Walpurga Antl Weisserová z Rakouska. Nechybělo ani připomenutí fenoménu falzifikátorství – téma Sibylle Wolfové z Německa: O autenticitě dvou předpokládaných paleolitických ženských figurek z trhu s uměním. Zobrazení lidského těla a jeho kulturalizace byla předmětem příspěvku Francesca d'Ericca a Solange Rigaud z Francie, autorky tohoto textu a Estebana Alvareze ze Španělska. Na závěr jako protiklad se Marieluise Hahnová z Německa zabývala mužskými reprezentacemi v mladém paleolitu a přístupy k identifikaci pohlavních znaků u plastik.

Někteří odborníci byli připojeni on-line a účastnili se i závěrečné diskuze. Přítomní měli možnost prohlédnout si jak výstavu originálu, tak stálou expozici pavilonu Anthropos, týkající se období paleolitu na našem území a paleolitického umění. Také dočasnou výstavu Když Brnem táhli mamuti – Galerie Zdeňka Buriana. Terénní exkurze zahrnovala představení místa nálezu Venuše v Dolních Věstonicích. V Archeoparku Pavlov mohli zhlédnout stálou expozici, ale především výstavu Druhý život venuše, jejíž druhá část – Venuše v umění a designu – je představena na zámku v Mikulově.

Od 12. prosince 2025 až do 29. listopadu 2026 bude v Dietrichsteinském paláci v MZM v Brně probíhat výstava nazvaná Mýtus velké bohyně.

Více na www.mzm.cz/venuse-100